

rada, Budući da br. prosvetar nije mogao prisustvovati skupštini pročitao je njegov izveštaj tajnik prosvetnog odbora br. Zdenko Siladin.

Predstavljajući društvenog blagajnika brata Bogoljuba Radulovića, društvena aktiva na dan 31 XII pr. g. iznos Din 101.468,22, a pasiva 68.187,38 Din. Za izravnanje ovakve bilanse poslužio je dobitni saldo s računa dobitka i gubitka u iznosu od Din 33.280,84. Blagajnicki izveštaj primljen je s najvećim priznanjem aklamacijom. Isto je tako primljen i predlog budžeta za 1936 godinu.

U ime revizora podneo je izveštaj br. dr. Nikola Gaćesa, konstatujući, da je celo blagajničko i knjigovodstveno poslovanje nadeno u najboljem redu, te je predložio, da se podeli razrešnica bratu blagajniku i celoj društvenoj upravi, što je skupština s odobravanjem i učinila.

Tada je u ime kandidacionog odbora, kao njegov pročelnik, br. Veljko Rajić, društveni načelnik, predložio kandidatiski listu članova nove uprave, koja je prihvaćena jednoglasno i s odobravanjem. U novu upravu ulaze ova braća i sestre: starešina: Debeljak Stjepko, profesor; I zamenik: dr. Brnčić Fran, advokat; II zamenik: dr. Matić Stevo, lekar; načelnik: Rajić Veljko, viši polic. komesar; zamenici: Janković Milan, nastavnik gimnastike; Jeras Hubert, priv. činovnik; Vurdelja Kosta, kand. prava; načelnica: Novaknet Ivka, učiteljica; zamenice: Janković Zorka; Orlić Ankica, bank. čin.; Klokočnovnik Silvija, stud. fil.; predsednik prosvetnog odbora: Heumer Viktor.

Nakon što je skupština pozdravio u ime župe brat župski izaslanik, zaključio je istu u 22 časa novi starešina brat Stjepko Debeljak, istaknuvši u kraćem govoru smernice, koje će ga voditi u njegovom delovanju i nadoveznući najbolje želje za plodan i uspešan rad novoga odbora. Članstvo je zatim otpevalo sokolsku himnu »Oj Slaveni«, čime je skupština bila završena.

Uspešno delo Ljubljanskega Sokola

Naše najstarejše sokolsko društvo ima 1890 pripadnikov

Naše najstarejše sokolsko društvo, stari, a še vedno čili Ljubljanski Sokol je 16. t. m. imel izredno obiskano glavno skupščino, ki so jo med drugimi posetili I. zam. staroste saveza SKJ br. Engelbert Gangl, zastopnik Sokolske župe podstarosta br. Milko Krapec, starosta Sokola Ljubljana II. br. dr. Milan Šubic in zastopnik Sokola Ljubljana Šiška br. Velikonja.

Po uvodnih formalnostih se je starosta br. Bogumil Kajzelj v svojem govoru spomnil vseh važnejših dogodkov v preteklem letu. Predvsem je omenil, da ima Ljubljanski Sokol v svojih vrstah saveznega prvaka br. Boris Gregorko pa tudi prvakinja sestro Marto Pustiškovo. Najpomembnejši preteklega leta je bila svečana praznina preurejenega letnega telovadišča, ki je bila združena z javnim nastopom Ljubljanskega Sokola, Sokola I. in Sokola II. ter s predajo praporja postojanskega Sokola od Sokola v Sisku v varstvo Ljubljanskega Sokola, ki hrani sedaj vse sokolske prapore neodrešenega ozemlja. Nadalje je omenil večičastno sokolsko-junakovo slavlje v Sofiji, kamor so pohiteli mnogi člani in članice našega društva. Spomnil se je tudi vseh umrlih članov, predvsem bratov Veličana Finka, bivšega načelnika v 80 letih preteklega stoletja, Frana Krapeža, velezaslužnega člana jezdnega odseka, dr. Dragotina Trea, Alojzija Pirnatia, dr. Eda Slajmerja in dr. Jurija Veroška, ki je v svoji oporoki vojil Ljubljanskemu Sokolu znesek 10.000 Din. Spomin vseh umrlih bratov so zborovalci počastili s klicem »Slava!« Br. starosta je nato še kratko omenil naloge, ki čakajo Ljubljanskega Sokola v prihodnjem letu: olimpijadi v Berlinu, zlet v Varšavi, zlet v Suboticu in otvorenje Sokolskega doma v Čabru. S poslovom k nadaljnjem uspešnemu delu za ugled in sloves Ljubljanskega Sokola je zaključil svoj uvodni govor.

Po poročilih prosvetarja br. Viktorja Markiča je bilo prosvetno delo Ljubljjan. Sokola zelo živahn. PO je predreli več predavanj, nagovorov, proslavo 1. decembra, počastil tragično obletnico smrti nepozabnega vitezkega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in proslavil prvi rojstni dan mladega kralja Petra II. Ustanovil se je med letom pevski odsek, ki ga vodi br. Ferdo Juvarcev. Izredno marljiv je bil lutkovni odsek pod vodstvom br. Lojzeta Kovacev, ki jo je nedeljih popoldne razvesileval sokolsko mladino. PO je organiziral tudi miklavževanje, božično in Silvestrov večer.

Pregledno sestavljeni poročilo je podal načelnik br. Rudolf Rudolf. Telovadbo sta vodila poteg načelnika, in načelnice še oba vladitelska zborna. Telovadbe so v 9 oddelkih. Obisk telovadbe je bil naslednji: starejših članov je telovadilo v 68 urah 749, članov v 94 urah 4918, moškega naraščajna I. oddelek v 67 urah 3753, II. oddelek v 100 urah 2667, moške dece v 81 urah 7245, članic v 92 urah 4738, ženskega narašča-

i velikog Gogolja, a docnije i Dostoevskog, koji je iznova kazao, da »slovenska ideja znači zahtev požrtvovnosti prema braći, osećaj dobrovoljne dužnosti najjačeg slovenskog plemena, da se zauzimle za slabijeg, kako bi se time stvorilo veliko sveslovensko jedinstvo u ime Hristove pravde, t. j. u košt sivega čovečanstva, a za zaštitu svih nemocnih i potlačenih na svetu. Sadašnjica nam dokazuje, da beskorisna delatnost prvih Slovenofila ostaje izvor slovenskog zbljenja. Slovenofilska nauka ni do danas nije izgubila svoju filozofska vrednost. Kad je Masarik posvetio svoje prvo delo Dostoevskom, izlazio je bez slovenofilske pravoslavne metafizike. Njegov realizam (još uvek pod uticajem starih romančnih shvaćanja o prirodnoj slovenskoj miroljubivosti) uključio je u istosrsku tradiciju Husovo mučeništvo, pogrom Komenskoga i Havličkova političku borbu. Ali ipak je u Masarikovoj temeljnoj monografiji »Rusija i Evropa« naročito poglavje posvećeno slovenofilstvu, u kome na koncu stoji: »Rusko društvo mora da se s poštovanjem odnosi prema istoriji ruske misli, ako hoće da kreće novim samostalnim putem.« Poznata je Masarikova lozinka: »Najpre čovek, zatim Čeh, pa tek onda Slovenski.« Njegov nacionalizam svodi se na ovo stanovište: »Naš patriotizam mora da je pozitivan, a ne negativan, on mora da bude ljubav prema vlastitom narodu bez mržnje na susede.« Zar nisu ovi zahtevi bliski slovenofilskom idealizmu? U »Socialisti-

tor, bank. direktor; tajnik: Jugović Kosta, bank. činovnik; odbornici: Bogunović Dušan, ban. škol. nadzornik; dr. Deželič Stanko, profesor; Duduković Anka, učiteljica; Kostić Vladimir, dizajner; Miković Milenko, carin. blagajnik; Muždeka Petar, direktor učitelj. škole; Radulović Bogoljub, upravitelj grad. škole; dr. Veselko Otmar, lekar; ing. Zaljepugina Nadežda, grad. inženjer; Žestić Dušan, obrtnik; zameznici: Barta Bedrih, obrtnik; Belovarac Nikola, nast. grad. škole; Džamona Srećko, profesor; dr. Mandić Fran, profesor; Oreščanin Miloš, trgovac; Pavlini Jakob, obrtnik; Psenička Anka, priv. čin.; Rukavina Rudolf, obrtnik; Safarić Ljudevit, učitelj; dr. Šulhofer Aleksandar, advokat; nadzorni odbor: Čelap Dorde, knjižar; dr. Gaćesa Nikola, direktor Pošt. štendionice; dr. Medaković Dane, direktor gimnazije; Svarevald Fran, direktor Grad. štendionice; Večera Vlasta, bank. čin.; sud časti: ing. Drijak Josip, profesor; dr. Gardenić Dragutin, direktor gimnazije; Guštin Josip, posednik; dr. Ilešić Fran, sveuč. profesor; Pavlović Boško, zapov. polic. straže; dr. Popović Laza, sveuč. profesor; dr. Vučković Josip, advokat; dr. Verk Hugo, advokat.

Nakon što je skupština pozdravio u ime župe brat župski izaslanik, zaključio je istu u 22 časa novi starešina brat Stjepko Debeljak, istaknuvši u kraćem govoru smernice, koje će ga voditi u njegovom delovanju i nadoveznući najbolje želje za plodan i uspešan rad novoga odbora. Članstvo je zatim otpevalo sokolsku himnu »Oj Slaveni«, čime je skupština bila završena.

Smučarski odsek, ki ga je vodil br. Boris Gregorka je priredil več izletov in se udeležil tečaja na Veliki Planini. Odsek šteje nad 120 pripadnikov obojega spola. — Zdravniški odsek je vodil br. Franta Mis, ki je skrbel za zdravje telovadčega članstva, naraščaja in dece. Izvršenih je bilo 166 sistematičnih pregledov. Načelnik odseka je priredil več predavanj in pet zdravstvenih nagovorov v telovadnici. — Jezdnji odsek je vodil načelnik br. Vladimiro Franke. Članov ima 84, članic 12 in naraščajski odsek. Odsek je sodeloval pri vseh večjih prireditvah. Poročilo odseka za zgradbo doma Ljubljanskega Sokola pravi, da bo težko v doglednem času zgraditi prepotrebni Sokolski dom, vendar je odsek, ki ga vodi br. Dr. Ravnhar, končno uređil letno telovadišče, ki je okras našemu mestu. — Za ruskij odsek je poročal starosta br. Tkačev. Odsek se lepo razvija ter je priredil telovadno akademijo in proslavil tradicionalni praznik ruskega Sokolstva. Odsek ima 58 pripadnikov. — Socialni odsek, o katerem je poročal starosta br. Kajzelj, je skrbel predvsem za brezposelne člane in članice. Pridril je božičnico, na kateri je bila sokolska mladina obdarovana z obliko, perilom in obutvijo ter pogodbena s čajem in pečivom. — Blagajniško poročilo izkazuje klub težkim časom dokaj zadovoljivo bilanso. Proračun za l. 1936. izkazuje 119.970 dohodkov in prav toliko izdatkov. Imovina odska za zgradbo Sokolskega doma je znašala ob koncu l. 1935. 321.897,78 Din.

Skrbno sestavljeni statistično poročilo je podal br. Josip Simončič. Številno pripadnikov je od l. 1934. nadzadovalo, kar je najboljši znak, da je iz slovenskih vrst odpadlo vse tisto, kar je svoječasno prišlo vanje zgorj iz osebnih ali gmotnih koristi. Za tako članstvo nam ni žal, za zgled zvestih in slovenskih misli vdanih bratov naj bodo bratje, ki so že 50 ali več let v Ljubljanskem Sokolu, kakor Dečman Anton, Hribar Ivan, Košenina Ivan, Lillek Alojzij, Rohrman Viktor, Schrey Jean in Tekaučki Karel. Ob koncu l. 1935. je imel Ljubljanski Sokol v svojih vrstah 1066 članov, 393 članic, 106 naraščajnic, 83 naraščajnic, 145 moške in 88 ženske dece, skupno 1881 pripadnikov.

i velikog Gogolja, a docnije i Dostoevskog, koji je iznova kazao, da »slovenska ideja znači zahtev požrtvovnosti prema braći, osećaj dobrovoljne dužnosti najjačeg slovenskog plemena, da se zauzimle za slabijeg, kako bi se time stvorilo veliko sveslovensko jedinstvo u ime Hristove pravde, t. j. u košt sivega čovečanstva, a za zaštitu svih nemocnih i potlačenih na svetu. Sadašnjica nam dokazuje, da beskorisna delatnost prvih Slovenofila ostaje izvor slovenskog zbljenja. Slovenofilska nauka ni do danas nije izgubila svoju filozofska vrednost. Kad je Masarik posvetio svoje prvo delo Dostoevskom, izlazio je bez slovenofilske pravoslavne metafizike. Njegov realizam (još uvek pod uticajem starih romančnih shvaćanja o prirodnoj slovenskoj miroljubivosti) uključio je u istosrsku tradiciju Husovo mučeništvo, pogrom Komenskoga i Havličkova političku borbu. Ali ipak je u Masarikovoj temeljnoj monografiji »Rusija i Evropa« naročito poglavje posvećeno slovenofilstvu, u kome na koncu stoji: »Rusko društvo mora da se s poštovanjem odnosi prema istoriji ruske misli, ako hoće da kreće novim samostalnim putem.« Poznata je Masarikova lozinka: »Najpre čovek, zatim Čeh, pa tek onda Slovenski.« Njegov nacionalizam svodi se na ovo stanovište: »Naš patriotizam mora da je pozitivan, a ne negativan, on mora da bude ljubav prema vlastitom narodu bez mržnje na susede.« Zar nisu ovi zahtevi bliski slovenofilskom idealizmu? U »Socialisti-

čkim osnovama marksizma« izražava Masarik uverenje, da može »ne revoluciju, nego samo duhovni preporod votiti napretku. Ako bismo iskorenili reakciju, bez da bismo se starali o obnovi srca, razuma, društvenog mišljenja, mi bismo samo zamenili sotom s davljom.« Zar nije ovo učio i Tolstoj, doliči se ovde Slovenofila? Zar nije ovo odziv slovenofilskih religioznih osnovnih kultura, »glava saveznic« kao glavnog autoriteta državnog i društvenog poretku? Naposletku Masarikova deklaracija »Nova Evropa« (1920 god.) završava se ovim rečima: »Demokratska Evropa mora da stupi pod znamenje Hrista, a ne Cara, naročito, ako taj Car pretstavlja ovapločenje pangermanske imperialističke ideje.« Homjakov je isto tako snivao o »vezi jedinstva ljubavlju, a ne grožđem i krvljuc.«

Svetski je rat izmenio kartu Evrope. Oslobođeno Slovenstvo dobija ono međunarodno značenje, kakvo su mu prorokovali Slovenofili. Ni nastupajuće uskrsnuće nacionalne Rusije, ni buduće slovensko bratsko ujedinjenje neće se moći ostvariti bez onih preduslova, koji su izneni Slovenofili. »O Homjakovu i K. Aksakovu može se reći, da su izdahnuti na vratima obećane zemlje, ne dočekavši ostvarenje onoga, za čim su težili, kako je to napisao prof. O. Miller. Uspomena na njeg stoga neće izgnuti, dok bude pokolenja, koja budu nastavila njihov rad.«

Na predlog nadzornega odbora je bila soglasno izrečena razrešnica prejšnji upravi, nakar so sledile volitve nove uprave, v katero so bili soglasno izvoljeni: starosta br. Bogumil Kajzelj, I. podstarosta br. dr. Fran Kandare, II. podstarosta br. inž. Albert Požen, načelnik inž. Goimir Pehani, I. podnačelnik Tomaž Šaunik, II. podnačelnik Ivko Pušnik, prosvetar Viktor Markič, odborniki France Ahčin, Ela Ahčinova, inž. Franjo Fine, Boris Grmek, Lojze Kovač, Alfonz Larger, Karel Mächtig, Janoš Milot, dr. Franta Mis, Pavšič, Leo Rogl, Viktor Rus, Jože Simončič, Slave Simončič, Viktor Treven, namestniki:

J. H.

Glavna skupščina Sokola Ljubljana II

Lefos namerava društvo zgraditi Sokolski dom Viteškega Kralja Aleksandra I. Uedinitelja

Eno naših najmlajših sokolovih društav v Ljubljani, Sokol Ljubljana II. je imel v soboto 18. t. m. v realni gimnaziji v Vegovi ulici lepo obiskan letni občini zbor. Točno ob 20. je otvoril zborovanje dolgoletnega društveni starosta br. dr. Milan Šubic, ki je po uvodnih formalnostih iskreno pozdravil zastopnika Sokolske župe br. Leona Čebularja, starosta Ljubljanskega Sokola br. Bogumila Kajzelja, zastopnika Sokola Ljubljana IV. in zastopnika naprednega časopisa. V svojem lepem programatičnem govoru se je br. starosta najpre spomnil mladega Sokola in kralja Nj. Vel. kralja Petra II., ki so mu zborovalci zakljalili sokolski »Zdravo!« Nadalje se je zahvalil vsem dobrotnikom društva predvsem MOL za velikodušno darilo in pa časopisu, ki je uspešno podpiralo društvo pri njegovem delovanju. S pleteto so zborovalci nato počastili spomin umrlih bratov in sester, nato pa je br. starosta omenil vse važnejše dogodke v minulem letu. Največja pridobitev za društvo je bila darilo MOL, ki je podarila Sokolu konjušnico z obširno parcelem v Trnovem, kjer se bo dvigal v bližnji bodočnosti novi Sokolski dom, ki bo nosil ime Sokolski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Društvo bo v tekomem letu posvetilo vso skrb gradbeni delavnosti in pa vzgoji sokolske mladine, ki mora znova napolnit Sokolsko telovadnico.

Tajnik br. Herman Keber je nato predreli poslanico Saveza SKJ potem pa podal skrbno in pregledno sestavljeni tajniško poročilo. Društvo je imelo koncem leta 302 člana, 125 članic, 17 naraščajnikov, 15 naraščajnic, 47 moških in 22 ženske dece, skupno 528 pripadnikov. Tudi iz njegovih vrst je med letom odpadlo vse tisto, kar ni bilo prežeto sokolske misli in je prišlo v te zgodilj iz osebnih koristi, ter je tako odpadlo iz društva 90 članov in članic. Društvene zadeve so se obravnavale na 19 sejih, društveno delo pa se je vršilo v dveh smereh: v delu v telovadnici in pri uređitvi telovadišča v Trnovem. Društvo je imelo javen nastop skupno z Ljubljanskim Sokolom in Sokolom I. Tabor, priredilo več izletov, se udeležilo zleta v Sofiji in pomagalo pri nastopih bratskih društav. Prosvetno delo ni bilo na višku, kar je spričo dejstva, da imamo v Ljubljani razna društva, ki skrbe za prosveto, povsem razumljivo. Svečano se je poslavil praznik I. decembra z zaobljubo novega članstva. Društvo se je v vsakem oziru konsolidiralo in to mu jamči za uspešen razvoj.

Krasno poročilo je nato podal načelnik br. Stane Trček. Telovadbo vseh oddelkov je vodil marljivi prednjaški zbor, ki je štel 17 bratov in 5 sester. Delo v telovadnici je bilo posvečeno predvsem javnemu nastopu in na takman. Telovadni obisk v preteklem letu je bil naslednji: v 96 urah je telovadilo članov 1885, članice v 78 urah 1014, naraščajnikov v 75 urah 1237, naraščajnic v 81 urah 1111, moške dece v 88 urah 2928 in ženske dece v 88 urah 1931, skupno je telovadilo v 506 urah 10.106 pripadnikov ali 20 povprečno na 1 uru. Prednjaški zbor je stopil večkrat pismeno v stik s starši mladine, da bi posiljili svojo deco v sokolsko telovadnico, toda uspeh je bil ničev. Ravno ta mlačnost staršev močno kvare učinkovitost našega vzgoje. Vse telovadne oddelke med letom je pregledal zdravnik br. dr. Fon. Društvo je sodelovalo pri javnem nastopu 8

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

KNJIGE I LISTOVI

Hrvoje Macanović:
»OLIMPIJA 1936«

Naša sportska literatura i o telesnom uzgoju uopće opet je obogaćena jednim novim, i što je glavno, dobrim, vrednim, stručno pisanim i korisnim delom — knjigom »Olimpija 1936« od brata Hrvoja Macanovića, koja je izšla iz štampe, u autorovo vlastitoj nakladi, početkom ove godine.

Uzimamo s najvećim zanimanjem u ruke ovu već petu knjigu našeg odličnog sportskog i sokolskog radnika i pisca, koji je i u sportskom i u sokolskom radu razvio jednu neobičnu aktivnost i koji je svojim solidnim stručnim znanjem i sposobnostima i u ovim granama svoje velike i mnogostrane delatnosti pokazao odličnu spremu i nesumnjivo jaki talent. Brat Macanović s pravom je ubrajan među naše ponajbolje sportske i sokolske pisece i stručnjake, a kao takav on važi i za ostala pitanja telesnog uzgoja, — Prateći njegov publicistički rad, kao pisca ove struke, brat Macanović nam se u svakom svom novom delu telesno uzgojnog žanra pokazuje sve zanimljiviji, jači i snažniji pun invencioznosti i s jednim nade sive jasnim, znalačkim i privlačnim načinom obradivanja svih tema i svih grana, koje zasećaju u dokumentu telesnog vaspitanja. Njegovo odlično poznavanje ove struke i svih pitanja koja se na nju odnose, a o kojima on tretira u svojim knjigama, kao i lakoća njegovog stila, vedrog i živog, budi u čitaocu naročitu volju da svaku njegovu knjigu rado uzme u ruke i da je sa zadovoljstvom čita i da iz njih mnogo i mnogo toga nauči. Macanović u svojim knjigama, doduše, ne pokazuje se kao kakav suhoparni doktrinar, ne upušta se i ne razvija nikakve duboke i nepristupačne naučne probleme; on nije ni neki naučni teoretičar u pitanjima Sporta i Sokolstva, ni telesne kulture uopće, već nam on lepo iznosi ono što nam život daje i što naš život treba u svome telesno uzgojnom pravcu i razviću. Posebice opet i kao vrstan poznavalac međunarodnog sportskog života i telesne kulture u stranom svetu, brat Macanović je to svoje znanje s toga polja u svojim brojnim članicama i knjigama izneo i pred našu javnost s težnjom da nas upozna i sa svim onim lepim i korisnim na tome polju kod drugih kulturnih naroda. U tome pogledu, mislimo, on je do sada najviše učinio. U ovoj vrsti naše stručne literature on je zaista naš najzaslužniji pionir. Njegova poslednja, do sada peta, knjiga — »Olimpija 1936« — to nam najbolje svedoči. Ona nam je došla baš u dobar čas, kada se sav kulturni svet pripravlja na prestojeću ovogodišnju berlinsku olimpijadu, koja će, kako svi izgledi kažu, biti po svojoj savršenoj organizaciji, pripremi i stilu najgrandiozni od svih, koliko ih je do sada bilo. Ova Macanovićeva najnovija knjiga, kao prva ovakve vrsti na našem jeziku, daje nam sažet pregled olimpijske uopće, ona nas upoznaje sa vremenim olimpijskim igrama s ideološkog, istorijskog, organizatorskog i tehničkog gledišta, a pogotovo sa svim onim najvažnijim i najglavnijim za ovogodišnju olimpijadu. Na 160 stranica, bogato ilustrovanih sa 70 izabranih i lepih slika te s 5 tablica u oko 40 raznih napisu, poglavljaju, da nam je brat Macanović ovu svoju izvrstu knjigu, koja može da se čita i lista sa stalnim i neumanjenim interesom, kao najdoteraniji savremeni magazin, i pri tome, da razliku od tih, mnogo se koristeći.

Knjiga »Olimpija 1936« brata Hrvoja Macanovića pregledana je, odobrena i preporučena od Jugoslovenskog olimpijskog odbora u Zagrebu i od Načelnštva i Prosvetnog odbora Saveza SKJ Kraljevine Jugoslavije. Svojom odličnom sadržajnom i tehničkom opremom ona zaslužuje doista svaku pažnju i preporuku.

Naručuje se kod autora: H. M., Zagreb, Medulićeva ul. 18a, uz cenu od 30 Din.

Izšla je u našoj nakladi slika pokojnog brata

Vinčenca Štjepanka

u bakrotisku, veličine 50 × 65 cm

Cena komadu 20— Din više poštara

Svaka naša jedinica treba da nabavi ovu sliku našeg ponajboljeg brata

Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana — Narodni dom

PREDNJAČKI TEČAJ SOKOLSKOG DRUŠTVA MANDALINA

Sokolsko društvo Mandalina održavalo je prednjački društveni tečaj, koji je pohadalo 5 članica i 14 članova, većinom stariji naraštaj. Predaval su braća starešina Vlahović P. Ante, protvetar Vlahović Vlaho i prednjak Vlahović Manojlo. Tečaj je trajao od 7 decembra 1935 do 14 januara 1936 i to dnevno od 18 do 20 sati, a više puta i 3 sata.

Tečaj je otvorio starešina br. Vlahović prigodom govorom u kome je istakao važnost ovakvih tečajeva, osobito za mandalinski Soko, koji oskudeva na prednjacima. Istakao je ujedno i potrebu da budu prednjaci osim za tehnički, budu spremni i za uzgojno-prosvetni rad.

Tečaj je bio redovito pohadan i marljivo praćena predavanja od svih tečajaca. Sve se je održavala potrebita disciplina i vladala prava bratske druževnosti.

Obradila se propisana grada, a sada se nastavlja praktički utvrditi naučeno. Tečajci su primili uverenje o pohadanju tečaja. Na svršetku tečaja starešina je govorio o svojstvima dobrog prednjaka, o postupanju sa članstvom, osobito s decom i prednjačenju dobrim primerom u sokolskom, obiteljskom i gradanskom životu.

**Obnovite preplatu na
sokolske listove!
Sokoli, pomazite svoju
štampu!**

KRONIKA

Smrt Nj. Vel. kralja Đure V. U noći od 20 na 21 januara, nakon kraćeg ali teškog bolovanja, umro je u svom dvoru u Sendringemu, koji se nalazi 150 km severno od Londona, Nj. Vel. Đuro V., kralj Velike Britanije, Irске, britanskih dominiona i drugih britanskih zemalja, car Indije i t. d., jedan od najpopularnijih vladara na svetu. Pokojni kralj Đuro stupio je na presto godine 1910, nakon smrti svog oca Eduarda VII, te je prošle godine na najvećaniji način proslavljen 25 godišnjica njegovog vladanja. Ovaj kraljev vladarski srebrni jubilej pokazao je, kolike je simpatije i ljubav uživao kralj Đuro u svome narodu, i koliki je bio njegov ugled i njegova popularnost u čitavom svetu. Već kao prestonaslednik pokojni kralj bio je veoma obljenjen, ali je kao skroman i skroz demokratičan vladar, koji se uvek strogo držao ustava, svoj popularitet još povećao. Umro je u 70 godini života. Sav engleski narod i svrijeđani britanski imperija uopće teško osećaju gubitak ovog svog velikog vladara, čije će mudro vladanje biti obeleženo u istoriji Engleske i čitavog britanskog carstva slavnom epohom. Karlo je engleski narod bio u svetskom ratu, u velikoj borbi za naše oslobođenje i ujedinjenje, naš saveznik, a pokojni kralj Đuro prijatelj našeg naroda i našeg Kraljevskog doma, s kojim ga vežu i porodične veze, to i naš narod naročito deli opštu žalost engleskog naroda. Na prestolu pokojnog kralja Đuru V. nasledio je njegov sin vojvoda od Velsa, kralj Edward VIII.

Otvaranje muzeja Princa Pavla u Beogradu. U subotu dne 18 o. m., u 11 časova pre podne, otvoren je na najvećaniji način u Beogradu Muzej Princa Pavla, Svečanom otvaranju muzeja, koji se nalazi u Novom dvoru, koji je u tu svrhu poklonio blaženopočivši Vladički Kralj Ujedinitelj, učestvovali su lično Nj. Kr. Vis. Knez-Namensnik Pavle s Nj. Vis. kneginjom Olgom, Kraljevski namensnici dr. Radenko Stanković i dr. Ivo Perović, predstnik kr. Vlade dr. Stojadinović s članovima vla-

de, predsednik Senata dr. Tomašić i predsednik Narodne skupštine dr. Čirić, diplomatski kor, bivši francuski ministar finansijski g. Pol Reno s francuskim poslanikom te ostali brojni lidiči i predstavnici nauke, književnosti i umetnosti. Samu je svečanost otvorio poduzim govorom ministar prosветe g. Dobrivoje Stošović, koji je pozdravio prisutne i naglasio, da je muzej otvoren ugovorno zaslugom blaženopočivšeg Vladičkog Kralja Ujedinitelja i Nj. Vis. Kneza-Namensnika Pavla. Iza govora ministra prosvete objavio je otvorene muzeja prigodom govorom Nj. Kr. Vis. Knez-Namensnik Pavla, našto su pozvani gosti razgledali muzej. Ovaj muzej je u glavnom historičko-umetnički; u njemu su sabrani veoma dragoceni predmeti, među kojima Miroslavljevi evanđelije, vlasništvo Kneza-Namensnika, brojne ikonike iz Stobića i Trebeništa, Kraljevske insignije blaženopočivšeg Kralja Petra I Velikog Osloboditelja i t. d. U umetničkom delu zastupani su mnogi naši i strani umetnici. Ovaj muzej pretstavlja za našu prestonicu i čitavu zemlju uopće veliku kulturnu tekuvinu.

Šezdesetgodisnjica Milana Begovića. U nedelju dne 19 o. m. proslavio je šezdeset godina života i 40 godina književnog rada Milan Begović, jedan od naših najpoznatijih književnika, koga se je tom prilikom kao književnika visokih kvaliteta i velikog talenta selila ne samo naša, nego i češkoslovačka, poljska, nemačka i ostala štampa. Begović se rodio 1876 u Vrlici, u Dalmaciji. Studirao je gimnaziju u Splitu i filozofiju u Zagrebu i Beču. Nekoliko godina služio je kao profesor, ali zatrepovali se za vreme svojih studija u Beču za kazalište, njemu se i posvetio, te je pomoću ravnatelja hamburškog pozorišta barona Bergera postao najpre dramaturg hamburškog, a 1912 dramaturg bečkog novog pozorišta, na kojem je položaj ostao do 1915. Tako je Begović postao kazališni čovek. Svoj književni rad počeo je već 1896, kada je izdao prvu svesku svojih pesama, ali tek druga zbirka pesama pod imenom »Knjiga Bokadora« upozorila je široj javnosti na mladog talentovanog pesnika. Ovu zbirku pesama izdao je 1900 u Zagrebu pod imenom Ceslav Pšibilski, građitelj čevenog »Poljskog teatra« u Varšavi. Pšibilski je važio kao jedan od najboljih poljskih arhitekti; on je u čitavoj Poljskoj, naročito u Varšavi, izgradio brojne reprezentativne palate. Bio je profesor monumentalne arhitekture i specijalista za gradnju pozorišta.

Razne kulturne vesti

† Radjard Kipling. U jednom od poslednjih brojeva našega lista setili smo se i mi sedamdesetgodisnjice čuvenog engleskog pisača R. Kiplinga, koji je međutim malo iza tog nakon kraćeg bolovanja umro. Engleska je tako ovih poslednjih dana izgubila dva svoja velika sina — svog sedog i ljubljene kralja Đura V. i dne 17 o. m. pisača britanske imperije Kiplinga. Za svoj književni rad dobio je i Nobelovu literarnu nagradu. Bio je smatran kao pesnik prosvetnog imperializma, slave i veličine britanskog imperija. U svetskom ratu izgubio je svog jedincu sina.

Ovih dana setio se ceo kulturni svet 200-godišnjice Demsa Vata (James Wat), pronalažača parnog stroja, koji je time otvorio tehničke nove mogućnosti. Umro je 19 avgusta 1819 godine.

Državni konzervatorij u Pragu prema se na proslavu 125-godišnjice svog opstanka. Ovaj odlični muzički zavod, koji uživa svetski ugled, dao je niz odličnih muzičara i komponista.

U nedelju 19 o. m. na svečan način otvoreno je u prisustvu zastupnika Nj. Vel. Kralja železnička pruga između Velesa i Prilepa, koja spaja Bitolj i plodovitu Pelagoniju s dolinom Vardara i time povezuje glavnu prugu Beograd-Skopje-Solin.

Pre nekoliko dana umro je od kapljice u 55 godini života Ceslav Pšibilski, građitelj čevenog »Poljskog teatra« u Varšavi. Pšibilski je važio kao jedan od najboljih poljskih arhitekti; on je u čitavoj Poljskoj, naročito u Varšavi, izgradio brojne reprezentativne palate. Bio je profesor monumentalne arhitekture i specijalista za gradnju pozorišta.

U Parizu umro je u 83 godini Srđej Ivanović Ščukin, znameniti i zaslužni sakupljač umetnosti.

Ovih dana bio je odlikovan češkoslovačkim ordenom Belog lava III stepena zaslužni novinar i kulturni radnik brat Andrej Gaberšček. Ovo odlikovanje podelio mu je predsednik Češkoslovačke Republike dr. Toma Masarik u znak priznanja za njegov pedesetgodisnji rad na zbijanju češkoslovačkog i jugoslovenskog naroda. U mlađim godinama brat Gaberšček bio je u Gorici i aktivan sokolski radnik, osnivač Sokola u Gorici i njegov duogodisnji starešina. Za svoje zasluge na polju kulturnog zbijanja Slovenaca i Srba već 1911 godine bio je odlikovan ordenom Sv. Save III stepena.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

DUGIRAT. — Zabava. Dana 12. januara o. g. Sokolsko društvo u Dugiratu priredilo je vrlo lepu i uspeli zabavu u korist besposlenih. Poset je bio vanredan, tako da se nije moglo naći nijednog praznog mesta. Diletanatska sekcija prikazala je drama u 3 čina: »Alkoholičar« od Franje Kralja i komediju »Sad ovamo, sad onamo« u jednom činu.

Posle prikazanih komada, koji su odlično uspeli, razvila se zabava s ple-

GREDANI. — Zabava. Dne 14. januara 1936 god. održala je ova četačna skupština popodnevnu zabavu. Raspredeljene su 1) Prolog; 2) »Susjedi i kokoške, deklamacija; 3) »Hajduci« od J. S. Popovića u pet činova. Program je potpuno uspeo. Posle programa svirao je tamuraški zbor ove čete.

KASTAV. — Godišnja glavna skupština. Sokolsko društvo u Kastvu održalo je dne 18. januara 1936 god. svoju redovitu godišnju skupština. Skupština je bila brojno posećena. Jednočuo je izabran upravni odbor da stane u imenom bratom Ferdinand Karlavarisom.

OSIJEK. — Lutkarska pretstava Osijak-Matica. U nedelju 19. januara 1936. davana je u našem društvu prva lutkarska pretstava na sopstvenoj lutkarskoj pozornici. Davala se »Zlatna ruža«, lirska priča u pet činova od A. Bartoša u prevodu A. Slavičeka. Ova pretstava i moralno i materijalno uspešna je vrlo dobro!

Snaga i privlačnost priče i bajke, velikog sveta ljudske fantazije, pokazuju se u ovom prilikom, pa stoga lutkarska pozorišta, koliko god se to može, treba ostvarivati u našim jedinicama.

TOMASEVAC. — Priredba. Dana 8. januara t. g. priredilo je ovo Sokolsko društvo vrlo uspelo priredbu. Davao se je pozorjni komad »Protektorat« od Br. Nušića. — Priredba je u svakom pogledu uspela.

PRODAJU SE Imena glazbala

Imena glazbala (Blechlinstrumente) za muziku od 12 do 20 muzičara prodaje se jeftino.

K. VANJEK,
kapelnik i posrednik, Samobor,
kraj Zagreba,

KLISJE
već vist po
fotografijah
ali risbah
i sevršuju
najboljedje

KLISARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 3

Preporučamo
tvrtke, koje
oglašuju u
»Sokolskom
glasniku!«

Učiteljska tiskarna

registarvana zadruga z.o.z.
Ljubljana Frančiškanska 6

Tiski šolske, mlađinske, leposlovne in znanstvene knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. Časopise, proračune, vabila, jedilnice, plakate. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. — Šolski zvezki za osnovne, mesčanske in srednje šole. Risanke, dnevnik, beleznice in lepotinske.

Narodna knjigarna v Mariboru podružnica prejema tudi palata bonovinske hranilnice.